

PROGRAMMA 1: FYSIEKE LEEFOMGEVING

Veendael maakt
plaats voor jou

Visie

In Veenendaal is het gezond, duurzaam en veilig wonen, werken en leven. Veenendaal heeft de allure, voorzieningen en ontwikkelkracht van een stad en de vriendelijkheid van een dorp. Veenendaal staat voor een breed scala aan opgaven die allemaal ruimte vragen. De ruimte binnen onze gemeentegrens is beperkt. We maken een bewuste keuze voor de kwaliteit van de leefomgeving, om ook in de toekomst een aantrekkelijke woon-en werkgemeente te blijven. We zetten in op duurzaam, beter en slimmer inrichten van de leefomgeving, onder andere door inbreiding, met gebruik van innovatie, kennis en creativiteit. De Groei en Bloei van Veenendaal is een duurzame ontwikkeling van de stad.

Thema's

De visie van het Programma Fysieke leefomgeving komt tot uiting in twee thema's:

- I. Ruimtelijke ontwikkeling
- II. Openbare ruimte

Thema I – Ruimtelijke ontwikkeling

Algemeen Ruimtelijke ontwikkeling

Veenendaal heeft een woningbehoefte van 11.000 woningen tot 2040. In 2023 heeft de focus vooral gelegen in het planproces van inbreidingsprojecten zoals het Ambacht en de Tuinstraat. Fysiek zijn de gemeentegrenzen bereikt en het is ondanks deze nieuwe plannen noodzakelijk extra ruimte te vinden. Daarnaast is het uitgangspunt voor de toekomstige ontwikkeling dat de goede balans tussen wonen, werken en de kwaliteit van de leefomgeving behouden blijft. Met als extra uitdaging de implementatie van duurzaamheidsambities rond energie, klimaat en circulariteit. De duurzame ontwikkeling van Veenendaal gaat daarmee verder dan de gemeentegrenzen en vraagt een goede samenwerking met de regio en een wendbare overheid met ondernemerschap die opereert als partner in de samenleving.

De Groei & Bloei van Veenendaal is niet alleen een ruimtelijk vraagstuk maar ook een financieel vraagstuk. Ruimtelijke keuzen die de komende tijd gemaakt zullen worden, hebben effect op de grondexploitaties, en zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van investeringsfondsen in combinatie met gemeentelijke co-financiering. De samenwerking met het rijk en de provincie is verder geïntensiveerd. Ook is in 2023 het Rijkstraject gestart om te komen tot een nieuwe Nota Ruimte. Hiervoor hebben zowel de provincie Utrecht als Gelderland zogenaamde ruimtelijke arrangementen opgesteld. Veenendaal heeft actief geparticipeerd met als resultaat dat in beide documenten de ambities van en knelpunten in Veenendaal en de regio Foodvalley goed verwoord. Deze zijn eind 2023 aangeboden aan het Rijk. In 2024 moet de nieuwe Nota Ruimte worden opgesteld.

Om de ontwikkelingen van Veenendaal, duurzaam en in samenhang met de overige activiteiten in de fysieke leefomgeving, te kunnen realiseren is een integrale aanpak nodig. De oplossing voor het grote tekort aan woningen in Nederland en ingrijpende landelijke ambities op het vlak van duurzaamheid vraagt fysieke ruimte. Voor de invulling wordt in eerste instantie ingezet op het maximaal benutten van 'inbreidingsruimte' binnen de gemeentegrenzen, zonder kwaliteitsverlies van de leefomgeving. Vervolgens kan ruimte worden gezocht buiten de bestaande bebouwde kom. Hiervoor loopt op dit moment in samenspraak met de regio, provincies en rijk, de Verstedelijkingsstrategie en NOVEX-aanpak. 2023 heeft vooral in het teken gestaan van het inspelen op landelijke ontwikkelingen (zoals de Nota Ruimte en het Nationaal Programma Landelijk Gebied). In 2024 wordt de switch naar concrete initiatieven gemaakt. En uiteraard voor Veenendaal specifiek ook de actualisatie van de omgevingsvisie.

De opgave wordt nog eens vergroot door de warmte- en energietransitie. In 2023 is ook het vraagstuk van netcongestie steeds urgenter geworden. Het Klimaatakkoord en de opdracht die daarin aan de gemeenten is gegeven, vergt een intensief traject om de doelen te kunnen halen.

Voor uitvoering van het terugbrengen van de CO2-emissies wordt een bijdrage vanuit het rijk ontvangen. Voor de transitie naar een circulaire samenleving en de inrichting van de klimaatbestendige leefomgeving kan slechts in beperkte mate een beroep op een bijdrage vanuit het rijk worden gedaan. Voor die onderdelen zullen de extra kosten moeten worden verdisconteerd in de uitvoering van de activiteiten en in de komende jaren nog kostenverhogend werken. Met een uitvoeringsimpuls voor circulariteit en voor de klimaatbestendige leefomgeving zullen we de komende periode een belangrijke stap zetten om op de langere termijn de uitvoering van deze duurzaamheidssporen vorm te geven. Het betreffen hier maatregelen die worden ontwikkeld vanuit de noodzaak om Veenendaal ook op de langere termijn toekomstbestendig en leefbaar te houden. Ook het inzetten op het maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap, waarin bouwen met een toekomstige materiaalwaarde (met inachtneming van het bouwbesluit), een circulaire financiering, milieurendement en het 'Total Cost of Ownership' de norm wordt, zal hieraan een belangrijke bijdrage leveren.

Omgevingswet

In 2023 heeft de gemeente zich verder voorbereid op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In april 2023 is de organisatie gaan werken volgens de doelstellingen van de Omgevingswet en zijn de intake- en omgevingstafel geïmplementeerd. Ruimtelijke initiatieven die niet passen in de regels van het bestemmingsplan (omgevingsplan) worden integraal getoetst vanuit het 'ja, mits' principe. De werkprocessen voor de Omgevingswet zijn afgerond en de medewerkers zijn inhoudelijk getraind. Tenslotte is de 1e wijziging van het omgevingsplan deel 1 vastgesteld. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden.

Wonen

In Nederland is sprake van een wooncrisis. Er is een groot tekort aan woningen in alle segmenten, mede vanwege een gebrek aan doorstroming op de woningmarkt. Ook Veenendaal kent deze problematiek. Daarom wordt er op meerdere manieren getracht om deze problematiek zo snel mogelijk te verkleinen.

In 2022 is het nieuwe woonbeleid vastgesteld. Dit beleid heeft in 2023 op enkele onderdelen een nadere uitwerking gekregen, zoals het uitwerken van een vereveningsfonds voor sociale woningbouw en de uitwerking van de regels en regie op het toevoegen van woningtypen die Veenendaal nog mist. Ook de landelijke opgave om per gemeente 30% sociale huurwoningen te hebben vraagt de komende jaren om afstemming met alle partijen op de regionale woningmarkt. Met de woonvisie, en daarmee de woonzorganalyse en de woonzorgladder, zetten wij stappen om voldoende levensloop- en zorggeschikte woningen te realiseren. Hiermee dragen we bij aan het langer of het weer zelfstandig wonen in de eigen woning of wijk. De woonzorgladder brengt wat betreft de geestelijke gezondheidszorg de behoefte aan bijzondere woonvormen in beeld. Dit sluit aan op 'het scheiden van wonen', dat zichtbaar is in de ouderen-, gehandicapten-, en geestelijke gezondheidszorg.

Om de doorstroming te bevorderen wijzen wij woningen met voorrang toe aan specifieke doelgroepen en werken we aan doorstromingsregelingen. Zo wijzen we 50% van de sociale koopwoningen toe aan doorstromers uit de sociale huur. Zodra het juridisch mogelijk is wordt daarnaast van de goedkope koopwoningen 50% in de eerste twee maanden na het beschikbaar komen alleen aan inwoners uit Veenendaal aangeboden. Om deze doelen te realiseren is in 2023 meer ingezet op zowel strategisch- als bovenlokaal niveau. Denk hierbij aan de regionale Woondeals, diverse provinciale overlegtafels en landelijke afspraken over woningbouwlocaties. In 2023 is de wooncoach gestart. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de ambities uit de woonvisie ten aanzien van het huisvesten van kwetsbare inwoners en doorstroming op de woningmarkt.

Herstructurering Franse Gat

De gebiedsvisie voor het Franse Gat vormt het kader waarbinnen de gemeente samen met Veenvesters aan de slag is gegaan met de herstructurering van de wijk. In 2023 is gestart met de uitvoering van het zuidelijk deel, te beginnen met de Meester Heemskerkstraat. In de

Samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente en Veenvesters zijn afspraken gemaakt over de wijze van samenwerking en het kostenverhaal van de ontwikkeling. Het bestemmingsplan voor fase 2 is vastgesteld.

Thema II – Openbare Ruimte

Mobiliteit

In 2023 is het Omgevingsprogramma Integrale Mobiliteit (OPIM) opgesteld. Dit wordt in 2024 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Dit plan stelt de kaders voor de toekomstige, op de duurzame mobiliteit afgestemde infrastructuur, waarin de schaarse openbare ruimte optimaal wordt benut. Hierin werken we samen met en binnen Foodvalley en de provincie Utrecht.

Afvalinzameling

De afvalinzameling draagt bij aan de doelstellingen voor een circulaire economie (van afval naar grondstof) en heeft zich in het afgelopen jaar gericht op het zoeken naar mogelijkheden om de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen te verbeteren. De 'witte vlekken' in de papier- en gf-e-inzameling zijn in kaart gebracht en er is in samenwerking met Nedvang en RKN een plan opgesteld om in een pilot de kwaliteit van het PMD te verbeteren.

Klimaatbestendige leefomgeving

In 2050 moet Veenendaal een circulaire, klimaatadaptieve en waterrobuuste gemeente zijn. Een gemeente die klaar is voor lange droge perioden, heftige regenval en grote hitte. Dit betekent dat wij binnen al onze ambities op het gebied van woningbouw, ruimte maken voor meer groen en meer water. Dit doen wij steeds meer in provinciaal of regionaal verband, onder andere door samen met het waterschap Vallei en Veluwe en de provincie Utrecht te werken aan het programma Groen Groeit mee of in de inspanningen via het Platform Water Vallei en Eem. Via dit programma zetten de provincie, gemeenten en waterschappen zich in voor de toekomstige ontwikkeling van groen en het beheer ervan, op zo'n manier dat de groene ruimte meegroeit met de toenemende behoefte aan recreatieruimte en natuur. In 2023 is het Opgaveperspectief Duurzaamheid opgesteld. In maart 2024 heeft de raad dit plan vastgesteld. In dit perspectief zijn onze doelstellingen en ambities voor een circulair en klimaatbestendig Veenendaal in 2050 beschreven.

Thema I: Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. In regionaal verband de versterking van de woonfunctie in Veenendaal vormgeven (verstedelijkingsstrategie).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Voorbereiding van de toekomstige woonopgaven door het opstellen van business cases om de subsidietrajecten en de rijksbijdrage en daarmee de noodzakelijke vernieuwingsopgave zoals station Veenendaal-centrum veilig te stellen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2023 is er gewerkt aan het ontwikkelkader 'Ambacht' en het programma 'Spoorzone' Hiervoor is in het projectenboek 2023 het financiële kader opgenomen.

I.a.2. Aansluiting van de woonvisie bij de verstedelijkingstrategie, een programmalijs ontwikkelen en een monitor opzetten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De Woonvisie is een lokaal beleidsstuk, terwijl de Verstedelijkingstrategie gaat over de regio Arnhem/Nijmegen/Foodvalley. Beide stukken zijn op elkaar afgestemd zodat zij elkaar complementeren.

Door de gestegen bouwkosten en ook de gestegen hypotheekrente is het volledig realiseren van de woonambities steeds complexer aan het worden. Met name in het goedkope koopsegment en in de grotere appartementencomplexen levert dit knelpunten op. Deze knelpunten komen deels door de betaalbaarheid (hoge bouwkosten) en deels door de verkoopsnelheid (voldoende voorverkoop halen).

Daarnaast lukt het door onderbezetting voorlopig niet om een goede lokale monitor te ontwikkelen. Hiervoor wordt nu gebruik gemaakt van de Planmonitor van de provincie Utrecht.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. Uitvoering geven aan de vraagstukken stikstofreductie en natuurherstel, in De (blauwe) hellen en samen met de regio voor het gebiedsproces Binnenveld.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Uitvoering te geven aan complexe (ruimtelijke) vraagstukken, zoals het stikstofdossier. De belangen van Veenendaal behartigen in de regio Foodvalley, bij de provincie Utrecht en landelijke overheid.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Binnen de beschikbare capaciteit die we hebben, zijn we vertegenwoordigd in de diverse regionale netwerken om uitvoering te geven aan de complexe ruimtelijke vraagstukken.

I.b.2. Uitwerking van de volgende fase in het gebiedsproces Binnenveld, gericht op stikstofreductie en natuurherstel als basis voor de ambitie meer landschap, meer stad uit de Verstedelijkingstrategie.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Doordat de doelstellingen voor het Binnenveld door de rijksoverheid nog niet zijn vastgesteld, is het gebiedsproces onder druk komen te staan. Eind 2023 is door alle betrokken partijen gezamenlijk besloten om het proces te stoppen. In 2024 vindt een herijking plaats en wordt bezien hoe nu verder, het vraagstuk is namelijk nog steeds heel actueel.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. Het realiseren van voldoende betaalbare en geschikte woningen, zodat het woningaanbod aansluit bij de behoefte van onze inwoners (cf. vastgestelde woonvisie).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. Uitvoering geven aan de plannen voor de bouw van woningen zoals afgesproken in de regionale plannen voor de verstedelijkingsstrategie in Foodvalley.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Voor 2023 wordt de oplevering van het geplande aantal woningen (waarschijnlijk) wel gehaald. Voor de iets langere termijn staan projecten/ontwikkelingen wel onder druk. Dit komt onder andere vanwege gestegen bouwkosten en hypotheekrente. Maar ook netcongestie en stikstof spelen een steeds nadrukkelijker rol.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d. Als uitvoering van de door de raad vastgestelde cultuurvisie, zet Veenendaal meer in op het behouden van het cultuurhistorisch erfgoed.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1. Uitvoering geven aan, het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed overeenkomstig de uitgangspunten van de Cultuurvisie.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Er zijn in 2023 twee subsidies voor instandhouding van gemeentelijke monumenten voorlopig toegekend. Nadat de werkzaamheden zijn uitgevoerd, kan een definitief besluit hierover worden genomen. Er zijn in 2023 twee definitieve subsidies verstrekt.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.e. Veenendaal gaat verspilling van grondstoffen tegen, zet zich in voor het waardebehoud van grondstoffen en materialen en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het beperken van broeikasgasemissies.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.e.1. Een (uitvoerings)impuls samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen en andere overheden door de landelijke en lokale doelstellingen te vertalen naar meetbare en op de uitvoering gerichte aanpak.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De uitvoeringsimpuls is samen met de bewoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen en andere overheden vertaald in het Opgaveperspectief Duurzaam Veenendaal. Dit Opgaveperspectief wordt op 21 maart 2024 in de raad besproken.

I.e.2. Circulariteit en circulaire economie introduceren in de Veense samenleving en de werkorganisatie, een coördinatie van de circulaire initiatieven en met elkaar te werken aan een circulaire gemeente

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De introductie van circulariteit in de Veense samenleving alsook in de eigen werkorganisatie is gebeurd aan de hand van het opgestelde Opgaveperspectief Duurzaam Veenendaal. De inhoud van dit Opgaveperspectief is recent gepresenteerd tijdens een lunchbijeenkomst voor de eigen werkorganisatie. De coördinatie van de circulaire initiatieven alsook met elkaar werken aan een 100% circulair Veenendaal in 2050 wordt opgepakt en uitgewerkt in het programma Veenendaal Circulair.

I.e.3. In 2023 de basis te leggen voor het maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en de gemeentelijke inkoopprocessen hierop af te stemmen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De basis hiervoor wordt ontwikkeld met behulp van adviesbureau BBN dat samen met collega's uit de eigen werkorganisatie procedures opstelt waardoor de eerste stappen naar Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen gezet kunnen worden. Het vervolg hierop wordt in 2024 uitgewerkt.

I.e.4. Vanaf 2023 te bouwen met een toekomstige materiaalwaarde door op projectniveau vooraf te vast te stellen op welke wijze de circulaire ambities worden vormgegeven.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2023 is in de hele gemeentelijke organisatie het ambitieweb geïntroduceerd. Het is de bedoeling dat dit voorafgaand aan een nieuw project door het verantwoordelijke projectteam wordt ingevuld, waarna de geselecteerde ambities verder worden uitgewerkt. Daarnaast geven de doelstellingen in het Opgaveperspectief voor een Circulair Veenendaal twee handvatten waarmee over de toekomstige materiaalwaarde in een project moet worden nagedacht, namelijk: de Milieu Prestatie Gebouw (MPG) score voor gebouwen en de Milieu Kosten Indicator (MKI) waarde voor de infrastructuur.

I.e.5. Alleen maatschappelijk verantwoord investeren door de investeringsbeslissingen te beoordelen op basis van het milieurendement en Total Cost of Ownership.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De basis hiervoor wordt ontwikkeld met behulp van adviesbureau BBN die voor ons handvatten opstelt waarmee we onze investeringsbeslissingen kunnen beoordelen op basis van het milieurendement en Total Cost of Ownership. Het is echter een enorm ingewikkelde materie en het vraagt om veel veranderingen in de financiële huishouding van de gemeente. In 2024 zal hier verder op worden ingezet vanuit het programma Circulair Veenendaal.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.f. Veenendaal is in 2050 een energieneutrale gemeente, die hernieuwbare energie gebruikt en klimaatneutraal (CO₂-emissieloos) is. Groenpoort realiseren we als energieneutrale wijk.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.f.1. We stimuleren, ondersteunen en faciliteren inwoners bij het maken van de juiste keuzes om energie te besparen en de CO₂ uitstoot te beperken door inzicht te geven in mogelijkheden.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Via het energieloket, het Trefpunt #duurzaam en onze website duurzaamveenendaal.nl helpen we onze inwoners te verduurzamen. In 2023 zijn via deze kanalen weer honderden inwoners op weg geholpen hun huis te verduurzamen. De website is volledig vernieuwd en geactualiseerd waardoor informatie nog beter te vinden is. Het energieloket en het Trefpunt #duurzaam worden uitgevoerd door EnergieSamenFoodvalley (ESFV), die daar jaarlijks subsidie voor krijgt vanuit het programma Energieneutraal Veenendaal.

Daarnaast hebben we inwoners financieel ondersteund met duurzaamheidsleningen en een selecte groep lagere inkomens met isolatievouchers om (een deel van) hun huis te isoleren. In het kader van bestrijding van energiearmoede hebben we in 2023 ruim 800 cadeaubonnen voor energiebesparende maatregelen verstrekt.

Met een campagne Energie Besparen hebben we in 2023 gefocust op gezinnen. De campagnebeelden zijn herkenbaar geworden en komen terug in het Trefpunt, op de website, via social media en langs de weg.

I.f.2. In Dragonder-oost gaan we met inwoners aan de slag om de buurt aardgasvrij te maken.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In 2023 hebben we samen met de bewoners, belanghebbenden en experts een Buurtuitvoeringsplan (BUP) uitgewerkt met een beoogde einddatum voor aardgas en een visie op de route daar naartoe. In het najaar is een eerste voorstel ter consultatie voorgelegd aan de buurt en aan de raad gepresenteerd op een beeldvormende avond. Daarnaast zijn diepte-interviews gehouden met bewoners. De resultaten van dit participatieproces zijn verwerkt in het definitieve BUP dat in het tweede kwartaal van 2024 aan de raad wordt voorgelegd ter besluitvorming.

Ondertussen zitten de bewoners niet stil. Onder andere met behulp van de subsidieregeling voor innovatieve aardgasvrije technieken hebben meerdere huishoudens hun woning inmiddels aardgasvrij gemaakt.

I.f.3. In de regio Foodvalley zetten we ons in om met de stakeholders in Veenendaal de RES 1.0 door te ontwikkelen naar de RES 2.0.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Er is nog geen besluit genomen over het herijkingsproces dat moet leiden tot een RES 2.0 in 2025. Het behalen van de voorgenomen opwek van 0,75 Twh in 2030 in Regio Foodvalley staat onder druk door netcongestie, natuurbescherming (wespandief) en nieuwe milieunormen voor windparken. Lokaal werken wij onder andere samen met ons bedrijfsleven aan het concretiseren en versnellen van duurzame opwekprojecten. Daarnaast vertegenwoordigt Veenendaal de regio Foodvalley in de Energyboard Utrecht, waar op provinciaal niveau aan oplossingen wordt gewerkt voor de knelpunten in het huidige energiesysteem.

I.f.4. Het Integraal duurzaam vastgoedbeleidsplan voeren we uit door voor vier objecten een (ver)breed duurzaamheidsperspectief op te stellen, ontwikkeling van CO-2 voetprint te monitoren en nemen maatregelen om de CO2-reductie doelen te halen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De uitkomsten van het (ver)breed duurzaamheidsperspectief van het gemeentehuis, 't-Speel-Kwartier en sporthal West zijn in 2023 afgerond. De uitkomsten van het duurzaamheidsperspectief voor het zwembad zijn begin 2024 afgerond. De uitkomsten worden verwerkt in de actualisatie van de strategische kaders, het accommodatiebeleid en het vastgoedbeheerplan 2025-2028 dat in 2024 wordt opgesteld.

De CO2-uitstoot van de gemeentelijke organisatie is met 27% afgenomen ten opzichte van de start van de monitoring in 2019. Daarmee liggen we op schema om de CO2-reductiedoelstellingen van 2028 te behalen.

I.f.5 Uitwerking van participatieaanpak voor bewoners in DEVO- en DEVOG-concessiegebied. We zorgen dat bewoners goed zijn geïnformeerd (transparantie) over de warmtelevering in hun buurt en daarin op nader te bepalen wijze kunnen participeren.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het voornemen van het college om voor DEVO/DEVOG gebied bewoners er meer bij te betrekken is de achterliggende periode met de Raad van Commissarissen van DEVO Holding besproken en als opdracht bij DEVO Holding BV neergelegd. We zijn als Gemeente Veenendaal 100% aandeelhouder van DEVO Holding BV. DEVO Holding BV heeft een eigen bestuurder en een eigen verantwoordelijkheid. DEVO Holding zal invulling geven aan de opdracht die de Gemeente Veenendaal als aandeelhouder heeft meegegeven, binnen de kaders en de belangen van de onderneming. Als aandeelhouder houden we een vinger aan de pols over dit onderwerp in de reguliere aandeelhoudersvergaderingen. In de presentatie tijdens de Beeldvormende avond van de raad op 28 november 2023 heeft de directeur een toelichting gegeven op de uitbreiding van de communicatieactiviteiten. DEVO werkt, in samenwerking met een communicatieadviseur, aan een communicatie- en participatieplan, zodat concrete acties kunnen worden benoemd. Ideeën die er zijn, zijn onder andere de oprichting van een klankbordgroep of adviesraad en het delen van energie uit zonnepanelen met anderen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.g. De negatieve gevolgen van netcongestie te beperken door samen met de bedrijven te zoeken naar alle mogelijk oplossingen om de negatieve effecten van de congestie te verminderen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.g.1. Het samen met de bedrijven opzetten van een taskforce Netcongestie.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Begin 2023 is een projectleider netcongestie aangesteld die een werkgroep (taskforce) heeft gevormd met relevante ambtenaren, vertegenwoordiging uit het bedrijfsleven en netbeheerder Stedin. De werkgroep werkt aan een aantal sporen:

1. Monitoring van de situatie op het energienet en ontwikkelingen (woningbouw, laadinfra, opwek, etc.) die daarop impact hebben.
2. Stimuleren van flexibiliteit bij gebruikers, voornamelijk bedrijven.
3. Communicatie: informatiestromen filteren en bundelen, zorgen dat we zowel intern als extern (bedrijven, organisaties, inwoners) hetzelfde en het juiste beeld hebben van het probleem en wat we daar mogelijk aan kunnen doen.
4. Onderzoek, onder andere naar de rol van opslag en 'slimme' inkoop van energie door de gemeente zelf.
5. Aan de slag: proeftuin Nijverkamp (Smart Energy Hub)
6. Faciliteren netverzwaring via een wijkaanpak met Stedin
7. Inspelen en antwoorden op actuele ontwikkelingen en vragen vanuit de Veense samenleving.

I.g.2. Het inrichten en uitvoeren van netbeheer ten behoeve van de energievoorziening in Veenendaal.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Met de werkgroep Netcongestie doen we als gemeente wat we kunnen om bij te dragen aan oplossingen voor netcongestie. We kunnen het probleem als gemeente echter niet oplossen en hebben beperkte invloed en bevoegdheden als het gaat om het elektriciteitsnet.

Thema II: Openbare ruimte

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Een toekomstbestendige leefomgeving waarin het goed wonen en verblijven is.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Het opzetten van een monitoringsinstrument als basis voor het maken van de juiste afweging voor een optimale inzet van de middelen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In de Pioniersbuurt is een integrale onderhoudskaart gemaakt. Middels deze integrale onderhoudskaart is bepaald in welke delen van de buurt onderhoud aan beplanting en verharding gecombineerd uitgevoerd kan worden. Hierdoor zijn de middelen optimaal ingezet.

II.a.2. In 2023 ronden we onze BOSS-pilots in Dragonder Noord en de wijk Pionier af. De resultaten, in de vorm van een wijkkaart presenteren wij in 2023. Deze resultaten vormen basis voor de aanpak in de jaren daarna.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In de bestuursrapportages is aangegeven dat de pilot is uitgevoerd in Dragonder Noord en Dragonder Oost (en niet in de Pioniersbuurt). In Dragonder Oost en Dragonder Noord zijn in het 4e kwartaal 2023 de BOSS-plekken aangelegd. De BOSS-aanpak in de Pioniersbuurt wordt in het eerste kwartaal van 2024 opgestart.

II.a.3. In 2023 ronden wij de input voor de Data top 15 af en gaan we over naar de beheerfase. In 2023 maken wij een start met het verzamelen en monitoren van data voor een optimaal gebruik van de openbare ruimte.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De input voor de data top 15 is nagenoeg afgerond. De laatste puntjes ten aanzien van de fietsdata worden in de beheerfase opgepakt.

II.a.4. Het opstellen van een Buurtvisiekaart waarin het ruimtebeslag van de ambities zoals de verstedelijkingsopgave, de energietransitie in beeld worden gebracht. In het Franse gat voeren we in 2023 de eerste pilot uit.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Voor een deel van het Franse Gat en een deel van Dragonder Noord is een buurtvisiekaart BOSS opgesteld. Daarnaast in de Pioniersbuurt een integrale onderhoudskaart gemaakt. Op basis van wat in deze trajecten geleerd is, wordt in 2024 een uitgebreidere buurtvisiekaart opgesteld.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b. Een actueel integraal groenbeleid met een duidelijke visie op de hoofdgroenstructuur van Veenendaal.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. We investeren in het verbinden en uitbreiden van fietsroutes en wandelnetwerken en het vergroten van het gebruik van de (omliggende) recreatieve voorzieningen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Samen met de overige gemeenten in de provincie Utrecht is Veenendaal lid van het Routebureau Utrecht. De eerste 5 jaar van het bestaan was het routebureau statutair ondergebracht bij Recreatie Midden-Nederland (RMN). Eind 2022 is RMN opgeheven en per 1 januari 2023 is het Routebureau ondergebracht bij de provincie als een zelfstandige unit.

In 2023 heeft het Routebureau het bestaande fietsknooppuntennetwerk in Utrecht-Oost gecontroleerd en waar nodig verbeterd. Ook is dit jaar gewerkt aan de voorbereidingen van de implementatie van het wandelknooppuntennetwerk Utrecht-Oost. In het voorjaar van 2024 wordt een nieuw wandelknooppuntennetwerk aangelegd van in totaal 3.825 kilometer door heel Utrecht-Oost. Hiervan komt 44 kilometer in Veenendaal te liggen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. Om de leefbaarheid, de economie te borgen en de groei van Veenendaal mogelijk te maken een visie op de duurzame mobiliteit, de bereikbaarheid van en de verkeersveiligheid in Veenendaal met een integraal uitvoeringsplan.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. We stellen in 2023 een Integraal mobiliteitsplan op.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het concept OPIM wordt op 21 maart 2024 in de raad behandeld.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.d. Veenendaal wil zich inzetten voor het waarde behoud van grondstoffen en materialen door het vrijkomende 'huishoudelijke afval' op een doelmatige wijze in te zamelen en zo weer in te zetten als grondstof.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.d.1. We brengen de blinde vlekken voor GF-e en oud papiervoorzieningen in beeld en voeren daarna gerichte (communicatie)acties om bewustwording over afvalscheiding te vergroten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De blinde vlekken voor GF-e- en oud papiervoorzieningen zijn in beeld gebracht:

- Met betrekking tot de GF-e-voorzieningen bij hoogbouwcomplexen zijn 15 locaties geïdentificeerd waar nog een voorziening ontbreekt.
- Met betrekking tot de papiercontainers (dit zijn wijk-/buurtvoorzieningen) zijn 4 buurten geïdentificeerd waar nog een voorziening ontbreekt.

De uitvoering wordt in 2024 opgepakt.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.e. Veenendaal bereidt zich voor op de klimaatverandering en is in 2050 klimaatadaptief en waterrobuust.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.e.1. In het eerste kwartaal 2023 ronden we onze klimaatstresstest af. Met deze stresstest worden de kritische locaties in Veenendaal duidelijk en komen de risico's in beeld.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het opstellen van de stresstest is wat vertraagd door technische en inhoudelijke uitdagingen. De stresstests komen nu in het eerste kwartaal van 2024 beschikbaar.

II.e.2. We starten op basis van deze stresstest een risicodialoog.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Deze risicodialoog vindt plaats in het tweede en derde kwartaal van 2024.

II.e.3. In 2023 presenteren wij een onderzoek naar de mogelijkheden voor meer waterberging in Veenendaal en brengen wij de financiële consequenties hiervoor in beeld.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het opstellen van het model dat nodig is voor het berekenen van wateroverlast en het vinden van (doelmatige) extra ruimte voor waterberging heeft vertraging opgelopen. De resultaten van deze maatregelen worden verwacht in 2024.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen uit dit programma:

- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU);
- Duurzame Energie Veenendaal-oost BV (DEVO);
- Ontwikkelingsbedrijf Veenendaal-Oost BV (OVO);
- Afvalcombinatie De Vallei NV (ACV);
- Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU);

- Stichting Ontmoetingshuis;
- Parkeervoorzieningen (Tricotage en Arie van Hensbergen).

Zie voor meer informatie paragraaf E Verbonden partijen.

Financiële programmarealisatie 2023 (bedragen x € 1.000)

Programma 1 Fysieke Leefomgeving

	Primitief	Raming 2023 Na begrotingswijziging	Realisatie 2023	Saldo 2023
Lasten	40.218	44.314	45.655	-1.341
Baten	30.171	34.255	38.868	4.613
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-10.047	-10.059	-6.787	3.272
Toevoeging aan reserve	19	3.535	5.400	-1.865
Onttrekking aan reserve	3.791	9.732	8.224	-1.508
Gerealiseerd resultaat	-6.274	-3.862	-3.963	-101

Toelichting op de financiële programmarealisatie (bedragen x € 1.000)

Ten opzichte van de in de 3e bestuursrapportage 2023 aangepaste begroting, zijn de grootste afwijkingen:

Taakveld	Afwijkingen	V/N
Afval	1.075	V
Beheer overige gebouwen en gronden	123	V
Cultureel erfgoed	32	V
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	209	V
Milieubeheer	272	V
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	587	V
Parkeerbelasting	166	N
Riolering	53	V
Ruimtelijke Ordening	149	V
Samenkracht en burgerparticipatie	40	N
Verkeer en vervoer	827	V
Wonen en bouwen	123	V
Overige verschillen	29	V
Totaal programma Fysieke Leefomgeving	3.273	

Afval: voordeel € 1.075.000

De Afval Combinatie de Vallei (ACV) en Afval Verwijdering Utrecht (AVU) geven in 2023 een voordeel van € 558.500. Dit wordt veroorzaakt doordat de inzamel- en verwerkingskosten van de ACV en AVU flink lager zijn uitgevallen doordat de hoeveelheden fijn en grof huishoudelijk afval en GFT fors lager liggen dan begroot. De inkomsten uit de afvalstoffenheffing 2023 zijn € 315.200 hoger dan vooraf voorzien. Dit komt doordat er uiteindelijk meer aanslagen zijn opgelegd dan vooraf rekening mee is gehouden. De hogere inkomsten als gevolg van het variabele tarief komen ook door een betere scheiding en meer aanbiedingen (betaald huishoudelijk afval in plaats van gratis huishoudelijk afval). In 2023 zijn diverse afrekeningen ontvangen van de vergoedingen voor de afvoer van PMD. De uiteindelijke vergoeding per ton PMD was hoger dan de reeds ontvangen voorschotten. Dit geeft een voordeel van € 168.000. Daarnaast zijn per saldo de uitgaven € 33.800 lager geweest dan begroot.

Beheer overige gebouwen en gronden: voordeel € 123.000

Het voordeel op dit taakveld komt voornamelijk door de verkoop van een stuk grond dat een

hogere opbrengst heeft opgeleverd van circa € 50.000. Daarnaast ontstaat een onderuitputting van circa € 40.000 vanwege lagere lasten op het beheer en onderhoudskosten van diverse panden. Ook wordt jaarlijks een bedrag begroot voor het onderhoud van het vastgoed van leegstaande panden die op de nominatie staan om verkocht te worden. Dit bedrag blijkt niet volledig nodig te zijn met als voordeel een € 33.000 minder lasten.

Cultureel erfgoed: voordeel € 32.000

Er zijn in 2023 twee subsidies voor instandhouding van gemeentelijke monumenten verstrekt. Hiervoor was een bedrag begroot van € 63.000, de werkelijke kosten waren € 31.000.

Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen): voordeel € 209.000

Bij de grondexploitaties over 2023 is per saldo ten opzichte van de begroting een voordeel gerealiseerd van afgerond € 209.000.

Dit voordelige saldo wordt veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:

	Totaal begroting	Werkelijk	Saldo
Nadelige saldi			
Nadeling expl. saldo complex 84 Stationskwartier D-Noord, niet verhaalbaar		€ 4.664,28	€ 4.664,28
Saldo initiatievenbudget en nadelig expl. saldo m.b.t. Verlengde Spoorlaan.	€ 100.000,00	€ 3.382,50	€ -96.617,50
Correctie verliesneming complex 43 Pionierkwartier conform projectenboek 2024		€ -113.889,00	€ -113.889,00
Storting voorziening grondexploitaties t.b.v. complex 17 Trivium conform projectenboek 2024		€ 335.040,00	€ 335.040,00
Correctie verliesneming complex 12 Brouwerspoort conform projectenboek 2024		€ 75.000,00	€ 75.000,00
Afwikkeling jaarrekening 2020	€ 19.000,00	€ -	€ -19.000,00
Totaal nadelig saldo 2023	€ 119.000,00	€ 304.197,78	€ 185.197,78
Batige saldi			
Batig eindresultaat project Spoorkruisingen Voorpoort (nog niet gerealiseerd in 2023)	€ 378.347,00	€ -	€ -378.347,00
Batig saldo complex 90 plansaldo m.b.t. Boveneind/Pampagras		€ 4.901,12	€ 4.901,12
Batig saldo complex 90 plansaldo m.b.t. Veeneind		€ 3.118,00	€ 3.118,00
Correctie tussentijdse winstnemning complex 1 Ontwikkelposities Veenendaal-oost conform projectenboek 2024		€ -237.030,00	€ -237.030,00
Tussentijdse winstnemning complex 2 Veenendaal-Oost conform projectenboek 2024		€ 852.916,00	€ 852.916,00
Tussentijdse winstnemning complex 8 Melmseweg conform projectenboek 2024		€ 3.043,00	€ 3.043,00
Tussentijdse winstnemning complex 30 Balkons conform projectenboek 2024		€ 124.305,00	€ 124.305,00
Correctie tussentijdse winstnemning complex 39 Vrijkomend Vastgoed conform projectenboek 2024		€ -14.651,00	€ -14.651,00
Tussentijdse winstnemning complex 92 Lindewijk conform projectenboek 2024		€ 35.931,00	€ 35.931,00
Totaal batig saldo 2023	€ 378.347,00	€ 772.533,12	€ 394.186,12
Totaal saldo 2023 grondexploitatie	€ 259.347,00	€ 468.335,34	€ 208.988,34

Milieubeheer: voordeel € 277.000

Het project Energievoorziening Groenpoort is in 2023 afgerond met een voordelig saldo van ruim € 230.000. Daarnaast is er een voordeel op milieuzaken van € 47.000. De achterblijvende productie van de ODRU zit deels in de advisering met betrekking tot omgevingsvergunningen milieu. In 2023 werden minder aanvragen ingediend dan in 2022 (op basis waarvan de uren in het UVP 2023 onder andere waren geprognosticeerd), waardoor de ODRU minder adviezen heeft verstrekt dan vooraf voorzien. Verder is er een kleine achterstand in de dienstverlening met betrekking tot advisering over ecologie. Dit komt door een capaciteitsprobleem bij de ODRU binnen deze clusters. Daarnaast zijn er minder uren besteed aan het toezicht op lozingen dan voorzien.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie: voordeel € 587.000.

In 2023 was € 150.000 gereserveerd voor invulling van formatie, hiervan is € 46.000 uitgegeven aan tijdelijk externe inhuur. Voordeel € 104.000.

Vanwege onder andere het capaciteitstekort in de afgelopen jaren zijn de onderhoudswerkzaamheden niet allemaal uitgevoerd en is een deel van de budgetten meegenomen naar 2023. Naast het reguliere werk is ook het overgrote deel van het onderhoudswerk van achterliggende jaren uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van de nieuwe aanbestedingen voor onderhoud openbaar groen (vierde kwartaal - 2023) verwachten we in 2024 voldoende middelen beschikbaar te hebben waardoor het restant in 2023 kan vrijvallen. Dit geeft aan voordeel van € 203.200.

Door de verhuizing van Wijkservice is onder andere tijdelijk geen perscontainer beschikbaar geweest en zijn de inhuurkosten per saldo lager dan begroot, het voordeel bedraagt € 25.000.

Voor het groenonderhoud worden medewerkers van IW4 gedetacheerd bij de gemeente. In 2023 waren er niet voldoende medewerkers beschikbaar en is hiervoor werk aan derden uitbesteed. Door de warme weersomstandigheden is er wel minder inzet nodig geweest voor onkruidbestrijding, dit heeft per saldo geresulteerd in een voordeel van € 67.000.

In 2023 zijn de uitgaven voor het onderhoud aan het materieel lager geweest dan begroot, dit geeft een voordeel van € 52.800.

In 2023 is € 41.000 minder uitgegeven voor het onderhouden van de sloten en vijvers.

Eind 2023 is € 33.500 bijdrage SPUK H30-08 Leefomgeving voor BOSS ontvangen. De BOSS-locaties, participatie en ontwerp en de beweegroute Dragonder-Noord zijn in 2023 voorbereid en worden in 2024 uitgevoerd waardoor de uitgaven in 2023 lager zijn uitgekomen dan begroot. Voorgesteld wordt € 94.000 mee te nemen naar 2024 om de uitvoering van de werkzaamheden te bekostigen.

Parkeerbelasting: nadeel € 166.000

Het totaalresultaat op de parkeerinkomsten is per saldo € 166.000 nadelig. In de prognose bij de begroting is uitgegaan van het niet afdragen van btw in de parkeergarages omdat de parkeergarages in 2023 gefiscaliseerd zijn. Op advies van onze adviseurs is in verband met onze procespositie besloten om de btw toch af te dragen omdat de belastingdienst en de gemeente hier een verschillende standpunt in innemen. Dit heeft voor het overgrote deel (ruim €150.000) gezorgd voor het negatieve resultaat.

Riolering: voordeel € 53.000

Het totale voordeel op het taakveld riolering is € 1.097.900 in de begroting zijn onder meer middelen opgenomen voor klimaatadaptieve maatregelen, zoals afkoppelen van woningen van het riool. Niet alle middelen zijn hiervoor gebruikt. Samen met lagere onderhoudsuitgaven voor water en rioolbeheer geeft dit een voordeel van ruim € 282.000. De raad heeft tevens middelen beschikbaar gesteld voor het afkoppelen van woningen van het riool bij reconstructiewerkzaamheden. Deze reconstructies hebben een meerjarig karakter. De bijdrage wordt achteraf vastgesteld wanneer definitief bekend is hoeveel woningen er zijn afgekoppeld. Diverse werken lopen nog door in 2024 waardoor voorgesteld wordt € 92.000 mee te nemen naar 2024. Jaarlijks worden achteraf, bij onder meer het uitbreidingsplan OVO, de rioolaansluitingen in rekening gebracht. Dit geeft op de baten een voordeel van € 46.000.

In 2023 is € 345.400 meer inkomsten gegenereerd aan rioolheffing door gerealiseerde in- en inbreidingsplannen zoals in Veenendaal Oost. Omdat onder meer werken/reconstructies later uitgevoerd dan wel opgeleverd zijn dan in 2023, ontstaat in 2023 een voordeel van €276.700 op de kapitaallasten. Na verwerking van de personeelskosten, de kwijtscheldingen en het voorstel om € 92.000 mee te nemen naar 2024 resteert per saldo een positief bedrag van € 1.042.460 Dit bedrag is gestort in de voorziening riolering.

Ruimtelijke Ordening: voordeel € 149.000

Dit voordeel ontstaat voornamelijk vanwege de restantgelden op het Programma Invoering Omgevingswet, totaal circa € 153.900. Alle werkzaamheden om de invoering per 1 januari te

realiseren zijn uitgevoerd. Van het budget voor de invoering van de omgevingswet resteert per ultimo 2023 een bedrag van € 153.900. Voorgesteld wordt dit resterende budget via de resultaatbestemming in 2024 opnieuw beschikbaar te stellen voor de afrondende werkzaamheden rondom de omgevingswet. Het overige verschil van circa € 5.000 zit op verschillende uitgaven binnen het taakveld.

Samenkracht en burgerparticipatie: nadeel € 40.000

Het nadeel ontstaat voornamelijk vanwege hogere toegerekende kapitaallasten voor het ontmoetingshuis. Per saldo is de toerekening € 30.000 hoger aan dit taakveld voor de kapitaallasten. De toelichting op de kapitaallasten wordt verstrekt bij het programma bedrijfsvoering/treasury. De overige afwijking van € 10.000 komt vanwege meerkosten voor het vastgoed Panorama en de programmacoördinator ontmoetingshuis.

Verkeer en vervoer: voordeel € 827.000

Voordeel op de baten vanwege bestratingen voor derden (voordeel € 399.000). Voor het uitvoeren van werkzaamheden voor derden is in 2023 een grote inhaalslag gemaakt in de achterstand voor het in rekening brengen van de kosten. Hierdoor is € 282.000 meer aan inkomsten binnen gekomen waarvan de uitgaven reeds in voorgaande jaren zijn verantwoord. Daarnaast is er voor € 117.000 aan meerwerk bestratingen uitgegeven waarvan de inkomsten niet begroot waren.

Baten inritten derden (voordeel € 52.000)

In 2022 zijn er werkzaamheden aan de inritten in de Inductorstraat door de gemeente uitgevoerd. De door de gemeente gemaakte kosten zijn echter in 2023 verrekend. Hierdoor is er in 2023 € 52.000 meer aan inkomsten ontvangen dan was begroot.

Afvalvergoedingen (voordeel € 62.000)

Het Afvalfonds Verpakkingen heeft in 2023 de gemeente bericht dat we in aanmerking komen voor de vergoeding openbare prullenbakken. De vergoeding bedraagt € 0,76 per inwoner per jaar. De vergoeding van € 52.000 is in december 2023 ontvangen. Deze vergoeding komt in plaats van de zwerfvuilvergoeding. In de begroting was geen rekening gehouden met deze vergoeding. De definitieve eindafrekening over de vergoedingsjaren 2021 en 2022 van de oude Raamovereenkomst 2013-2022 is in 2023 afgewikkeld. Voor deze eindafrekening was nog € 10.000 gereserveerd welke niet ingezet hoefde te worden.

Onderhoud technische voorzieningen (voordeel € 94.000)

De kosten voor onderhoud aan technische voorzieningen in de openbare ruimte en de verkeersregelininstallaties zijn € 94.000 lager uitgevallen dan begroot.

Groot onderhoud wegen (voordeel € 144.000)

Door de slechte weersomstandigheden eind december zijn de (asfalt)werkzaamheden aan onder andere de Bergweg en Grote Beer niet meer uitgevoerd. Deze onderhoudswerkzaamheden zijn door de aannemer in 2024 opnieuw ingepland. Voorgesteld wordt om het benodigde budget ad € 144.000 van 2023 over te hevelen naar 2024.

Datatop 15 (voordeel € 47.000)

De vacature dataspecialist is later ingevuld dan gepland, hierdoor is er nog niet gestart met het onderzoek naar de parkeerdruk voor heel Veenendaal. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 47.000 over te hevelen van 2023 naar 2024.

Openbare verlichting (voordeel € 155.000)

In 2023 is door de financieel gunstige overname van de openbare verlichting eind 2022 een positief restantbudget gerealiseerd van € 155.000. De wens bestaat om de openbare verlichting (armaturen van 15 jaar en ouder) vanaf 2024 in een aantal jaar versneld te vervangen door Led eventueel in combinatie met slimme verlichting. Eind 2023 is hiervoor een fietspad in Petenbos als pilotproject voorzien van slimme verlichting. Voor deze vervanging zijn middelen nodig om de waarde van de huidige armaturen af te boeken. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 155.000 over te hevelen naar 2024 om een deel van de openbare verlichting versneld te vervangen.

Diversen (voordeel € 11.000)

Wonen en bouwen: voordeel € 123.000

Opgave Groei en Bloei (voordeel € 150.000)

Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. In 2023 zijn er minder kosten gemaakt dan begroot. Voorgesteld wordt het resterende budget via de reserve meerjarige middelen in 2024 opnieuw beschikbaar te stellen.

Bouwleges (nadeel € 143.000)

De opbrengst van de Wabo-leges is lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt doordat het bij een groot deel van de aanvragen om relatief kleine bouwactiviteiten ging met een lagere legesopbrengst. Het aantal bouwaanvragen is in 2023 ook beperkter van omvang geweest. Per saldo betekent dit een nadeel bij de bouwleges van € 143.000. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken aan de reserve bouwleges.

Duurzaamheidsleningen (voordeel € 31.000)

In 2023 was voor duurzaamheidsleningen een budget beschikbaar van € 66.000.

Aan beheerkosten voor het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten en rentekosten over uitstaande leningen is € 35.000 geboekt. Per saldo betekent dit een voordeel van € 31.000.

Dwangsommen (voordeel € 73.000)

In 2023 is € 73.000 aan dwangsommen opgelegd. Deze dwangsommen hebben onder andere te maken met milieuovertredingen, gestarte bouwwerkzaamheden zonder vergunning en ontruiming. Aangezien deze inkomsten niet zijn begroot, levert dit een voordeel op van € 73.000.

Diversen (voordeel € 12.000)

Op de overige onderdelen binnen dit taakveld zijn afwijkingen zichtbaar voor een totaalbedrag van € 12.000.

Overige verschillen: voordeel € 29.000

Reservemutaties

Toevoegingen aan de reserves: nadeel € 1.865.000

In lijn met eerdere besluitvorming zijn de volgende toevoegingen aan de reserves, die afwijken van de begroting, verwerkt:

- Een storting in de bestemmingsreserve meerjarige middelen van € 153.900 voor de werkzaamheden rondom de omgevingswet.
- Een storting van € 150.000 in de bestemmingsreserve meerjarige middelen van het resterende budget voor de meerjarige opgave Groei en Bloei.
- Een storting van € 51.000 in de bestemmingsreserve meerjarige middelen van het resterende budget voor het programma vitale binnenstad.
- Een storting van € 16.700 in de bestemmingsreserve meerjarige middelen van het resterende budget voor het stikstofdossier.
- Een storting van het resultaat op afval in de egaliseringsreserve afvalverwijdering en -verwerking van € 1.079.411; Het resultaat op afval totaal bestaat naast het taakveld afval nog uit kwijtscheldingen, interne doorbelasting van uren inclusief overhead en verrekening BTW.
- Een storting in de risicoreserve grondexploitaties van € 408.837 zijnde het batige saldo (inclusief de winstnemingen) van de bouwgrondexploitaties in 2023.
- Een storting van € 5.564 in de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen voor de dekking van lasten van bovenwijkse voorzieningen.

Onttrekkingen aan de reserves: voordeel € 1.508.000 In lijn met eerdere besluitvorming zijn de volgende onttrekkingen aan de reserves, die afwijken van de begroting, verwerkt:

Een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Starters- en Blijversleningen van € 10.385, vanwege minder uitgaven door onvoorzien.

Een lagere onttrekking aan risicoreserve grondexploitaties € 1.795.802.

Een lagere onttrekking aan de egalisatiereserve begraafplaatsen van € 29.560

Een hogere onttrekking aan de algemene reserve vanwege een toevoeging aan de risico reserve grondexploitatie € 14.651

Een hogere onttrekking aan de reserve parkeren € 170.077

Een hogere onttrekking aan de egalisatiereserve bouwleges van € 142.686 vanwege een nadeel op de leges.